

ZPRÁVY ZE SEKCE

News from the Section

Vzpomínka na 31. jarní bryologicko-lichenologické setkání v dolním Posázaví

Ve čtvrtek se bryologové po poledních hodinách za vítané přítomnosti slunečních paprsků vydali explorovat mechovou diverzitu pravého břehu Sázavy od Žampachu po proudu dále. Cestou jsme minuli železniční viadukt Žampach, kde jsme se ovšem nezdrželi kvůli němu, nýbrž kvůli mechorostům rostoucím v potůčku v jeho blízkosti. Dále naše cesta vedla kolem skal v údolí Sázavy, mezi nimiž byly k vidění trampské osady – prošli jsme tak např. Toronto či Dakotu. Večer jsme společně pojedli večeri v hotelu a šli se vyspat na následující den, neboť to se mělo počasí výrazně zhoršit a teplota klesnout. Lichenologové strávili čtvrteční odpoledne v poměrně malé osádce na zřícenině hradu Zbořený Kostelec. Odpolední bádání pojali stylově – na hrad se vyšplhali s krabicí plnou jídla a kytarou, aby si pobyt ještě více zpříjemnili. Po poměrně velkolepém obědě objevili na hradním zdivu a okolních skalách lišejníky jako *Caloplaca ulcerosa*, *C. rubelliana* nebo *Diplotomma alboatrum*. Došlo i na sběr lišejníků v koruně stromu. Jak se den chýlil ke konci, vytáhli kytaru, a zatímco někteří se snažili objevit co největší podíl diverzity s lupou přitisknutou ke kamenným zdem, ostatní je v této činnosti podporovali hraním a zpíváním.

V pátek ráno bryologové vyrazili auty na opačný břeh Sázavy, kde byl cíl prozkoumat vrch Medník a jeho okolí. Všem bylo jasné, že značně pesimistická předpověď počasí se nejspíš mýlit nebude, proto teplé oblečení a čaj se každému rozhodně vyplatil přibalit. Největší zima byla během obědové pauzy, po níž jsme si zvedli náladu nálezem porostu *Loeskeobryum brevirostre* v suťovém lese kus proti proudu od Medníku. Velmi nás potěšila také fotogenická játrovka *Reboulia hemisphaerica*, jež rostla ve vlhkých štěrbinách skal. Po večeri již proběhlo i večerní mikroskopování nalezených mechorostů.

Lichenologové se v pátek taktéž vypravili prozkoumat okolí řeky Sázavy. Nedočkavější část výpravy vyrazila na lokalitu napřed a navzdory sněžení před příchodem opozdílů prozkoumala porost dřevin v okolí potoka. Kmeny byly bohatě pokryty epifytickými lišejníky, například druhu *Biatoridium monasteriense*. Následně se sjednocená skupina vypravila k hlavnímu cíli výpravy, totiž skalnatému břehu řeky Sázavy. Cestou nás uchvátila Raisova vyhlídka, při jejímž okraji jsme počali sestupovat skrz přilehlé zahrádky k samotné řece. Při sestupu jsme na okolních skalních výchozech pozorovali mnoho acidofilních saxikolních lišejníků. Pod převísem se nacházela například *Dendrographa latebrarum* nebo *Enterographa zonata*. Při obědě nás hřál nejen oheň, ale hlavně pohled na překrásný akvatický lišejník *Dermatocarpon luridum*. Před odchodem nás nejmenovaný lichenolog bez kalhot potěšil nálezem vzácné *Verrucaria substerilis*. Následně jsme se za deštivého počasí odebrali zpět k autům a po cestě navštívili poslední vyhlídku Vildy Jakše.

Sobotu, která již byla opět slunečná, bryologové strávili v údolí říčky Kocáby ze Štěchovic proti proudu kolem skal. Zde naši pozornost upoutala např. játrovka *Frullania tamarisci* nebo drobný bokoplodý mech *Heterocladium flaccidum*, který má v současnosti jen jednotky potvrzených lokalit výskytu v ČR. Část trasy procházela i strmým terénem, kde jsme se elegantně a hbitě pohybovali po skalách, a dokonce mnozí stihli analyzovat bryofloru i na méně přístupných skalních výchozech.

Sobotní lichenologická exkurze opět začínala v údolí potoka. Cestou na Panskou skálu jsme míjeli několik rybníků a epigeických i epifytických lišejníků. Nejzajímavějšími nálezy byly drobné, ale o to krásnější lišejníky *Thrombium epigaeum* nebo *Vezdaea cobria*. Lišejníky zde byly doprovázeny krásnými, i pro lichenology dobře poznatelnými, pionýrskými mechy, jakými byly šikoušek bezlistý (*Buxbaumia aphylla*) a krčanka listnatá (*Diphyscium foliosum*). Omezený výhled z Panské skály dokonale doplňovala kompozice běžných lišejníků exponovaných silikátových skal. Posilnění obědem jsme se následně vypravili k nedalekému lomu Sekaná skála. Členové postrádající pud sebezáchovy se na krátký čas spustili do trhlíny v přilehlé skále vzniklé nedokonalým odpalem v době těžby. Po náročném sestupu sutí v okolí lomu jsme se vydali na finální destinaci dne – Vlčí rokli. Tato lokalita je tvořena kamenným mořem s žulovými balvany pokrytými mechem, která byla k našemu zklamání na lišejníky poměrně chudá. Napříc tomu jsme zde dokázali nalézt několik zajímavých druhů, jako například *Aspicilia laevata*. Večer někteří vytrvalí jedinci z řad bryologů mikroskopovali až do nočních hodin, avšak práci jim zpříjemňoval zpěv a kytara u vedlejšího stolu sedících lichenologů.

V neděli se bryologická sekce odebrala na zříceninu hradu Zbořený Kostelec, kterou před námi navštívili i lichenologové. Po cestě lesem směrem tam byly na tlejícím pařezu u cesty nalezeny gemy šikoušku zeleného (*Buxbaumia viridis*). Samotná zřícenina však nejvíce potěšila přítomností játrovky *Mannia fragrans*, kterou našli lichenologové již ve čtvrtek a po delším hledání ji našli i bryologové, konkrétně Sváfa Kubešová. Po sestupu dolů zpět k autům jsme se všichni zbývající bryologové rozloučili a následně se rozjeli různými směry obohacení zážitky a zkušenostmi z dalších vydařených bryo dnů. Lichenologové strávili poslední půlden na vyhlídce Třeštibok. V malých, vzájemně se prolínajících skupinkách se rozprchlí po skalním výchozu a nacházeli samé krásné lišejníky – např. *Diploschistes euganeus* nebo *Pycnothelia papillaria*. Půlden brzy uplynul, a tak se jedna část lichenologů vydala zpět ku Praze, zatímco druhá se přesunula na vedlejší vyhlídku Hadí skálu. Tím byly další bryodny završeny. Děkujeme za organizaci a těšíme se za půl roku na Slovensko.

Lukáš Blecha, Heda Ghlimová, Alexandra Smolková a Jakub Šálek

Lichenologové na vyhlídce Panská skála, 11. 4. 2026, foto J. Steinová.

Bryologové nad Kocábou, 11. 4. 2026, foto J. Procházková.

Pozvánka na 38. jesenné bryologicko-lichenologické stretnutie vo Vtáčniku

Jesenné BL stretnutie prebehne v dňoch 8.–11. októbra 2026. Ubytovanie je zabezpečené v Horskom hoteli a chatovej osade Lomy v Hornej Vsi (<https://hotellomy.sk/>), ktorá sa nachádza takmer v srdci Vtáčnika, čo predstavuje ideálnu základňu pre exkurzie. Pohorie Vtáčnik je atraktívne najmä rôznymi skalnými povrchovými útvarmi v komplexe zachovalých sutinových horských bukových a jedľovo-bukových lesov na andezitovom podklade. Cena ubytovania je 22€/os/noc – hotel (príplatok + 3€/os/noc v prípade obsadenia izby 1 osobou) a 19€/os/noc – chatka; stravovanie 8€ – raňajky (formou bufetu), 9€ – obed (polievka, hlavné jedlo, nápoj), 7€ – večera (hlavné jedlo, nápoj). Prihlášky posielajte do konca septembra na adresu chrastinovamiriam@gmail.com.

Tešia sa na Vás Miriam Chrastinová, Dano Vlčák a Paľo Širka

Poplatek za členství v sekci pro rok 2026

Vážení kolegové a kolegyně, rádi bychom Vás požádali o zaplacení poplatku za členství v sekci v roce 2026. Řádní členové ČBS mají již poplatek zahrnutý v platbě pro ČBS, pokyny jim měly přijít začátkem roku. Tato výzva se tudíž týká hlavně přidružených členů sekce, kteří nejsou členy ČBS a platí 350,- Kč/rok. Platba se provádí na účet ČBS 1922854349/0800 (<https://botanospol.cz/cs/contact>), do zprávy pro příjemce dejte Bryonora 2026 a své jméno. Pokud si nejste jisti, zda již máte zaplacené, kontaktuje výbor sekce nebo sekretariát ČBS. Velmi Vám děkujeme za spolupráci.

QR Platba

Za výbor sekce Eva Mikulášková

Volby do výboru Bryologicko-lichenologické sekce ČBS na období 2027–2030

Vážení členové, v souladu se Statutem Bryologicko-lichenologické sekce ČBS (<https://botanospol.cz/cs/node/2664>) proběhnou v letošním roce volby do výboru sekce na funkční období 2027–2030. Volen bude pětičlenný výbor z navržených kandidátů, právo volit má každý člen Sekce (řádny i přidružený).

Volby budou probíhat výhradně elektronicky prostřednictvím webové aplikace TapVoter v období 25. srpna až 25. září 2026. Každý člen sekce obdrží na e-mailovou adresu evidovanou v adresáři sekce svůj soukromý volební kód a odkaz na stránku, kde bude možné tento kód jednorázově použít a zaznamenat svou volbu. Po odeslání hlasu není možné se k vý-

sledku vrátit ani volbu dodatečně změnit. Volební kódy jsou anonymizované.

Pokud svůj volební kód neobdržíte do 20. srpna 2026, kontaktujte prosím výbor sekce nebo sekretariát ČBS.

Seznam kandidátů do výboru Sekce na období 2027–2030 v abecedním pořadí:

Heda Ghlimová, Univerzita Karlova

Eliška Konečná, Univerzita Karlova

Vladimír Koníček, Boršice

Svatava Kubešová, Moravské zemské muzeum

Ivana Marková, Správa NP České Švýcarsko

Eva Mikulášková, Masarykova univerzita

Zdeněk Musil, Správa CHKO Moravský kras

Josef Plaček, Žárovice

Jana Steinová, Univerzita Karlova

Jaroslav Šoun, Západočeské muzeum v Plzni

Děkujeme za Vaši účast ve volbách a za Váš zájem o činnost Bryologicko-lichenologické sekce ČBS.

Volební komise:

V. C. Belza (tajemník ČBS),

F. Bouda (Národní muzeum),

D. Svoboda (Univerzita Karlova)

Zpráva o činnosti Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v roce 2025

Report of activities of the Bryological and Lichenological Section in 2025

Výbor sekce pracoval ve složení: předsedkyně Eva Mikulášková, místopředsedkyně Ivana Marková, správkyně členské základny Svatava Kubešová, správce webových stránek Matěj Man a zástupce šéfredaktora Bryonory Ondřej Peksa.

Členství

Celkový počet členů na konci roku 2025 byl 85, z toho 64 členů ČBS a 23 přidružených členů. Členové ČBS za členství v sekci (BLS) žádný další poplatek neplatí a mohou se stát řádnými členy BLS. Pravidelný odběr zpravodaje Bryonora je pro řádné členy zpoplatněn na 150,- Kč ročně. Přidružení domácí členové BLS platí členský poplatek 350,- Kč, který automaticky zahrnuje odběr zpravodaje Bryonora (shodné pro přidružené zahraniční členy s osobním odběrem zpravodaje), případně členský poplatek 550,- Kč při zaslání zpravodaje do zahraničí.

Aktivity

Ediční činnost

Pokračovalo vydávání zpravodaje Bryonora, který je jedním ze tří oficiálních časopisů ČBS. Všechny odborné příspěvky, které jsou v něm uveřejněny, jsou recenzovány. Redakční rada pracovala ve složení: Jaroslav Šoun (šéfredaktor), Ondřej Peksa (zástupce šéfredaktora), Anna Běrešová, Michal Hájek, Josef P. Halda, Jana Kocourková, Svatava Kubešová, Jan Kučera, Eva Mikulášková, Vítězslav Plášek a David Svoboda. Vladimíra Mrázková zajišťuje sazbu, Jan W. Jongepier korekturu anglicky psaných textů. Časopis je zařazen na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice.

V roce 2025 vyšla čísla 75 (červen, 128 stran) a 76 (prosinec, 84 stran).

Rozsáhlejší akce

- 30. jarné bryologicko-lichenologické stretnutie v Cerovej vrchovine, 10.–13. 4. 2025, organizovali Pavel Šírka a Anna Běrešová (Guttová).
- 37. podzimní bryologicko-lichenologické dny v Lužických horách, 25.–28. 9. 2025, organizovala Ivana Marková.

Exkurze a přednášky pro veřejnost

- 16. 3. 2025 – Bryo-mykologické putování na bílé stráně u Pokratic (Severočeská pobočka, vedli M. Kříž, I. Marková a P. Zdvořák).
- 22. 3. 2025 – Bryologická exkurze na Lomnicko (Jihomoravská pobočka, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Moravské zemské muzeum, vedli P. Dřevojan & S. Kubešová).

- 22. 3. 2025 – Po Svitavsku za mechy (Univerzita Palackého v Olomouci, vedl Z. Hradílek).
- 5. 4. 2025 – Bryo-licheno-geobotanická exkurze do údolí Motolského potoka (Praha; vedli Z. Palice, Z. Soldán a P. Špryňar).
- 5. 4. 2025 – Bryologická exkurze na pěnovcová prameniště (Moravskoslezská pobočka, Moravské zemské muzeum v Brně, Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku, vedly J. Tkáčiková a S. Kubešová).
- 26. 4. 2025 – Lichenologická exkurze do památné aleje u Rokytnice v Orlických horách (vedl J. P. Halda).
- 26. 4. 2025 – Lišejníky nejbohatší pražské lokality – Prokopského údolí (Praha; vedli J. Malíček a Z. Palice).
- 27. 4. 2025 – Botanicko-bryologická exkurze do údolí Kohoutovického potoka a Kamenný vrch (Moravské zemské muzeum v Brně, vedli S. Kubešová a V. Taraška).
- 3. 5. 2025 – Bryologická exkurze do údolí Vltavy nad Boršovem (Přírodovědecká fakulta Jihočeské Univerzity, Jihočeská pobočka, vedl J. Kučera).
- 2.–4. 7. 2025 – tři exkurze během Floristického kurzu ČBS v Bzenci (vedli Z. Hradílek a S. Kubešová).
- 15. 7. 2025 – Bryologické putování v okolí Dolského mlýna (NP České Švýcarsko; Severočeská pobočka, vedla I. Marková).
- 5. 8. 2025 – Výprava do „Spálené země“, aneb 3 roky poté (NP České Švýcarsko, Severočeská pobočka, vedla I. Marková).
- 27. 9. 2025 – Za mechorosty na Palkovické hůrky (Moravskoslezská pobočka, Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, vedli Z. Hradílek a J. Tkáčiková).
- 20. 10. 2025 – přednáška Mechorosty a bioindikace – zelený odraz změn prostředí (Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, přednášela J. Procházková).
- 26. 10. 2025 – Botanicko-bryo-lichenomyko-geologická exkurze do Bobří soutěsky u Verneřic (Severočeská pobočka, vedli M. Kříž, I. Marková, Z. Palice, V. Vlačíha a P. Zdvořák).
- 1. 11. 2025 – Bryologická exkurze do okolí Křtin (Jihomoravská pobočka, Přírodovědecká fakulta Masarykovy univerzity v Brně, Moravské zemské muzeum, vedli S. Kubešová, J. Procházková a J. Šumbera).
- 9. 11. 2025 – Bryologická exkurze do Jindřišského údolí (Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity, Jihočeská pobočka, vedl J. Kučera).
- 9. 11. 2025 – Podzimní určovací seminář na téma Zajímavé nebo neurčené nálezy z oboru vyšších rostlin, mechorostů a hub v sezóně 2025 (Severočeská pobočka, vedli P. Zdvořák, Č. Ondráček ve spolupráci s dalšími specialisty).
- 12. 11. 2025 – workshop Lesní mechorosty (Moravské zemské muzeum v Brně, Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku, vedly S. Kubešová a J. Tkáčiková).

- 12.–13. 11. 2025 – Za nejvzácnějšími epifytickými lišejníky Podyjí (Jihočeská pobočka, Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity, vedl J. Vondrák).

Ostatní

Bryologicko-lichenologická sekce ČBS provozuje webové stránky v rámci webových stránek České botanické společnosti. Doplnujeme zde informace týkající se činnosti sekce (setkání, exkurze, přednášky, aktuality, výzvy z řad členů) a vystavujeme zde obsah časopisu Bryonora. Blíže viz <https://botanospol.cz/cs/bls>.

Zprávu sestavila S. Kubešová

Hospodaření za rok 2025

Financial report 2025

Hospodaření Sekce je vedeno v rámci účetnictví ČBS. Příjmy Sekce tvoří zejména výnosy z prodeje časopisu Bryonora (předplatné časopisu pro členy ČBS a členské příspěvky přidružených členů Sekce) a dotace Akademie věd ČR. Výdaje zahrnují náklady spojené s vydáváním časopisu, zejména sazbu, redakční činnost, tisk a poštovné na distribuci.

Náklady na vydávání časopisu Bryonora, které nejsou pokryty uvedenými příjmy, hradí ČBS z vlastních prostředků, především z členských příspěvků svých členů. Účetní závěrka ČBS je dostupná na portálu justice.cz nebo na vyžádání prostřednictvím sekretariátu ČBS.

příjmy Sekce			výdaje Sekce			úhrada z rozpočtu ČBS
příjmy z prodeje Bryonory	dotace AV ČR	příjmy celkem	Bryonora (tisk + sazba + redakce)	poštovné	výdaje celkem	
18 500*	50 000**	68 500	39 700 + 10 200 + 10 000	8 500	68 400	0

(zaokrouhleno na celé stovky)

*V účetnictví nebyly odděleny členské příspěvky od předplatného, údaj je přibližný dle počtu předplatitelů

**Částka je součástí projektu Ediční činnost, který zastrešuje všechna periodika vydávaná ČBS, uvedena je skutečná částka, která byla použita pro účely vydávání Bryonory

Sestavil V. C. Belza